

mulig kunde nære Tilhøjelighed til at lytte efter de mange Røster, der fra forskellige Sider ere komne frem om at lægge Seminariet andesteds. Man ser Folk komme fra de mærkværdigste Steder for at faa dette Seminarium derhen, ja, endog saa baade fra Haslev og Sorø! At tænke sig at ville flytte Seminariet hen til saadanne Steder! Noget af de Herrer le, men det er, fordi de ikke have været i Køge og ikke vide, hvor udmærket Stedet med sin glimrende Beliggenhed ved Skov og Strand netop egner sig til et saadant Seminarium. Jeg har været der, og jeg ved det, og den højtærede Minister har sikkert passeret Køge mange Gange og ved det ogsaa. Jeg haaber da, at den højtærede Minister ikke vil lytte til disse Røster, der komme frem fra saa mange mærkelige Sider, men vil holde fast paa det, som, hvis man kan tro Bladene, har været hans oprindelige Tanke i denne Sag. Der er ingen Tvivl om, at hvis Forslaget kommer frem, vil det fra mange Sider her i Tinget finde den fornødne Støtte for at kunne blive vedtaget.

Der næst vil jeg gerne gøre en Henviselse til den højtærede Krigsminister angaaende Rantonnementsøvelserne. Den højtærede Minister vil vistnok erkende, at overalt hvor disse Rantonnementsøvelser have været holdte, ere Tropperne blevne modtagne med stor Velvilje af Befolkningen, og at baade høje og lave have kappedes om, hver efter sin Evne, at gøre det saa godt baade for Officererne og for Mandtabet som vel muligt. Men meget ofte hændes det, at disse Rantonnementsøvelser hos den civile Befolkning, hos Grundejerne, efterlade en ram og bitter Smag. Jeg har hørt mange Klager komme til Orde fra Rantonnementsøvelserne i Hjør Efteraar, ikke mindst fra den Areds, jeg har den Ære at repræsentere, og hvor jeg tør sige, at man i særlig Grad modtog Tropperne vel. Man klager naturligvis ikke over, at Tropperne under de militære Bevægelser færdes omkring paa Markerne, færdes paa de nyfaaede Rugmarker og de unge Kløvermarker; det klager man i og for sig ikke over, for man er paa det rene med, at det er noget, der under saadanne Øvelser ikke fuldt ud kan undgaaes. Men det, man klager over, er, at den Erstatning, der tilbydes for den Skade, der forvoldes, er saa rent ud smaalig og jammerlig. Der følger en saakaldt Erstatningskommission med Rantonnementsøvelserne, der ansætter Erstatningen, men Erstatningerne, siges der, ere altid saa urimelig små. Og naar Folk saa bevære sig derover, faa de det Svar af Overintendanten, at de godt kunne faa Overstøn, men hvis Over-

stønnet gaar dem imod, skulle de betale, hvad det koster, og de kunne ogsaa godt faa Proses, men det kan jo ogsaa blive en dyr Historie, og derfor er det naturligt, at Folk bide i det sure Æble og nøjes med de ubetydelige Erstatninger, man tilkender dem. Jeg tror, at den højtærede Krigsminister ikke vilde møde Modstand fra nogen Side, men tværtimod vinde Tak i høj Grad, hvis han kunde lægge sig efter at sørge for, at Erstatningerne ved disse Rantonnementsøvelser bleve satte saaledes, at de virkelig i nogen Maade kunde svare til det Tab, som Militæret forvolder, og navnlig vil jeg tillade mig at henlede hans Opmærksomhed paa, om det ikke kunde lade sig gøre, i alt Fald i de Tilfælde, hvor de skadelidte ønske det, at Erstatningen ikke blev endelig afgjort allerede om Efteraaret, men at der om Efteraaret kun blev optaget et foreløbigt Skøn, som saa blev efterfulgt af det endelige Skøn, naar Foraaret kom, paa hvilken Tid man egentlig først kan se, hvor stor Skade paa den fremvoksede Sæd Øvelserne kunne antages at have forvoldt. Jeg tror, at det har, og at det maaske have stor Betydning for vore militære Autoriteter, at Tropperne, Hæren i det hele, bliver set paa af Befolkningen med saa stor Velvilje, som muligt. Men det er jo ganske klart, at den Slags Forhold, navnlig naar de gentagne sig, ikke ere egnede til i Længden at gøre Tropperne til velkomne Gæster, naar de komme ud paa saadanne Øvelser. Hvad nu disse Rantonnementsøvelser angaar, ved hvilke Ulemperne, som jeg har fremhævet, ere meget betydelige, er der dog det at sige om dem, at de ikke komme hvert Aar paa den samme Egn. Men der er Egne, som hvert eneste Efteraar lide under Tropperne's Bevægelser — jeg sigter derved til Omegnen af de store Garnisonsbyer og navnlig til Omegnen af Kjøbenhavn. Der finder der ved de Øvelser, som ske hvert eneste Efteraar, Forhold Sted, som vi Gaardmænd paa ingen Maade kunne være tjente med. Det sker, at Infanteriet løber rundt paa Markerne uden at tage videre Hensyn, og at Kanonerne komme farende i tusende Galop, og navnlig skal det være en meget nydet Sport i Artilleriet at vise sin Kørefærdighed derved, at man, hvor der staar 5—6 Sædstakke tæt ved hinanden, svinger ind imellem dem med Kanonerne, for altsaa at vise, hvor godt man forstaar sig paa at køre. Jeg for mit eget Vedkommende har selv faaet Hjørnet kørt af en Sædstak paa den Maade, hvilket jeg ikke fandt syndelig behageligt. Naturligvis kan det siges, at man kan klage og faa Erstatning, men den Erstatning, man faar, er saa urimelig lille, at man foretrækker at være